

OBSERVATORI DEL TURISME

BAIX EMPORDÀ

Informe 2020

Edició: Novembre de 2021

Autor: Àrea de Turisme del Consell Comarcal del Baix Empordà

C/ Tarongers, 12 | 17100 La Bisbal d'Empordà (Girona)

Tel. 972 64 23 10

www.observatoriemporda.com

En cas de dubtes i/o suggeriments de millora podeu enviar un correu a turisme@baixemporda.cat

Disseny: u.trans

Fotografies: Consell Comarcal del Baix Empordà

© La reproducció total o parcial d'aquesta publicació per qualsevol mitjà queda prohibida sense el permís previ del titular dels drets de la propietat.

Abans d'imprimir el document, pensa si és realment necessari. Protegim el Medi Ambient.

Índex

Metodologia.....	2
Presentació.....	3
Informació general.....	4
Impacte del turisme al territori.....	6
Activitat turística.....	9
Perfil del visitant.....	10
Sostenibilitat del Baix Empordà.....	12
Identitat i reputació en línia.....	13
Valoració COVID-19.....	14

Metodologia

El present informe presenta una radiografia sobre l'impacte que l'activitat turística genera a la comarca del Baix Empordà tenint en compte diferents perspectives d'anàlisi. En aquest sentit, la metodologia emprada ha pres de referència l'estudi presentat per l'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera (EUTDH) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) "*Conceptualització d'un Observatori Turístic al Baix Empordà*", a partir del qual s'ha establert el procediment de recollida de dades, les fonts d'obtenció de les mateixes i l'aplicació d'un seguit d'indicadors que permeten analitzar diferents àmbits de l'activitat turística.

Quant al tractament de les dades, es diferencien dos tipus segons s'obtinguin de fonts primàries o de fonts secundàries.

En el primer cas, s'ha elaborat un model d'enquesta de satisfacció del visitant, que es distribueix arreu del territori segons: el pes turístic dels 36 municipis baix-empordanesos respecte del total de la comarca, l'estacionalitat i el grau d'especialització de cada tipus d'establiment turístic en l'àmbit municipal. Es considera treballar amb un escenari mixt entre la tècnica òptima de mostreig i un factor de proporcionalitat que respecti els pesos de cada municipi en el còmput global, definint una mostra total de 2.350 enquestes a realitzar anualment.

La proposta de distribució percentual d'aquestes és la següent:

- Àmbit públic (40 % del total d'enquestes): oficines de turisme i altres equipaments (museus i centres d'interpretació, centres culturals...).
- Àmbit privat (60 % del total d'enquestes): hotels, pensions i hostals, càmpings i establiments de turisme rural.*

D'altra banda, i tenint en compte les xifres d'ocupació mensual, s'han distribuït les enquestes segons l'estacionalitat de la següent manera:

- Període 1: 20 % de les enquestes (de gener a maig, amb major intensitat per Setmana Santa)
- Període 2: 60 % de les enquestes (de juny a agost)
- Període 3: 20 % de les enquestes (de setembre a desembre)

Un segon model d'enquesta, relativa a l'oferta turística del Baix Empordà i basada en els indicadors de sostenibilitat turística *European Tourism Indicators System* (ETIS) proposats per la Comissió Europea, es distribueix entre hotels, càmpings i empreses de turisme rural*. Amb un total de 215 enquestes a realitzar, es considera una mostra òptima per analitzar la tipologia i qualitat de l'oferta turística de la comarca i per garantir-ne la representativitat.

Pel segon tipus de dades, algunes de les fonts secundàries utilitzades per donar resposta als indicadors definits han estat: Tourism Data System del Patronat de Turisme Costa Brava Girona, Direcció General de Turisme, XIFRA de la Diputació de Girona, IDESCAT, INE, Observatori de Treball i Model Productiu, Agència Catalana de l'Aigua, Ports de la Generalitat, Caixabank, Facebook, Twitter, Instagram, Booking i Wikiloc.

*Per falta d'informació i de rigor en la metodologia d'obtenció de dades, no s'ha considerat fins ara incloure en l'anàlisi els habitatges d'ús turístic (HUTS).

Presentació

L'Observatori del Turisme del Baix Empordà és una iniciativa del Consell Comarcal del Baix Empordà que té per objectiu generar coneixement sobre el territori i contribuir a la creació i ampliació de la informació estadística relacionada amb la realitat econòmica i turística de la comarca. En aquest sentit, es posa a disposició dels professionals del turisme i de tota la ciutadania, un conjunt de dades qualitatives i quantitatives que permeten analitzar i comprendre com es desenvolupa el turisme al Baix Empordà, entenent aquest sector com una de les activitats econòmiques més rellevants de la destinació.

El present informe, doncs, presenta una radiografia sobre quin va ser l'impacte que l'activitat turística va generar a la comarca del Baix Empordà l'any 2020, tenint en compte diferents perspectives d'anàlisi, com ara l'aportació del turisme a l'economia comarcal, conèixer quin és el perfil de turista que visita la nostra destinació o interpretar quina identitat i reputació genera el territori a la xarxa, entre d'altres. A més, i per l'excepcionalitat de la situació, enguany s'afegeix un apartat destinat a entendre quina afectació ha tingut la COVID-19 en el desenvolupament turístic de la comarca.

Aquest projecte s'emmarca dins l'Àrea de Turisme del Consell Comarcal del Baix Empordà que pretén fomentar l'activitat turística de la comarca com a eix de desenvolupament econòmic i de cohesió territorial, així com millorar la competitivitat de la comarca, dels municipis, dels agents turístics i de les mateixes persones. L'àrea es regeix per la Comissió Turística, un òrgan decisor i impulsor de les polítiques turístiques de la comarca, fundat l'any 1994 i regit per un conveni de col·laboració entre el Consell Comarcal del Baix Empordà i diferents ajuntaments de la comarca. En aquest sentit, es pretén establir una política turística comuna a la destinació, amb la finalitat de treballar per a la desestacionalització i per a establir avantatges competitius basats en la diferenciació, la innovació i la qualitat.

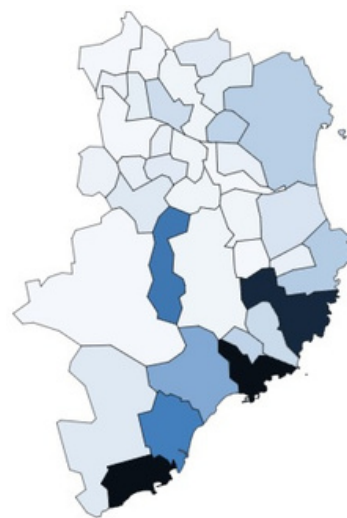
La implantació de l'Observatori del Turisme del Baix Empordà és possible gràcies a la col·laboració i participació dels ajuntaments membres de la Comissió Turística i de les oficines de turisme. A més, compta amb el suport d'agents privats, els quals col·laboren en la recollida de dades que possibilita el posterior tractament dels resultats. Finalment, és important destacar que la conceptualització i la implantació d'aquest observatori van ser subvencionades pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, en el marc dels programes Projectes Innovadors i Experimentals.

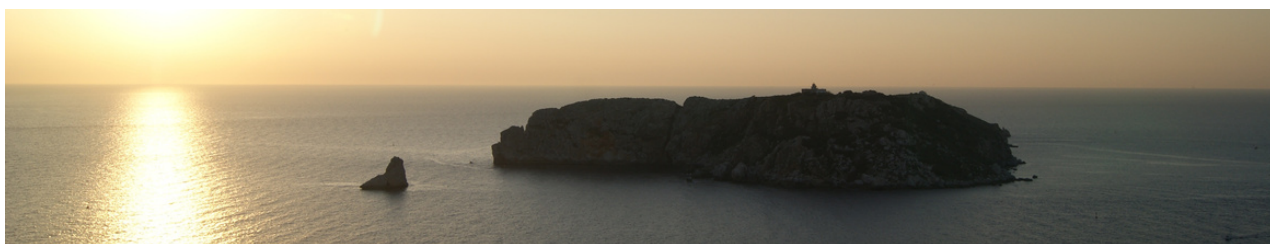
Informació general

El Baix Empordà és una comarca de la província de Girona, situada al nord-est de Catalunya, amb una extensió de 701,69 km², que limita amb tres comarques: al nord, amb l'Alt Empordà; a ponent, amb el Gironès, i al sud, amb la Selva. Està configurada per 36 municipis, amb capital a La Bisbal d'Empordà i amb una població total de 135.805 habitants (Idescat, 2020). La franja d'edat d'entre 40 a 44 anys és la més representativa de la comarca, tant per a homes com per a dones, amb una densitat de població de 193,5 hab/km², esdevenint la densitat més alta de la província de Girona, per darrere de la comarca del Gironès. En línies generals, la major part de la població es concentra a la zona costanera, formada per 10 municipis, mentre que a l'interior, la població es configura a través de petits nuclis i els seus veïnats.

Densitat de població. Municipis del Baix Empordà. 2020. Font: IDESCAT.

Entre els accidents geogràfics del Baix Empordà destaquen el massís del Montgrí, al nord, i el massís de les Gavarres, al sud-oest. Un altre element d'alta importància per al territori és el riu Ter, el qual transcorre per 11 municipis de la comarca. Aquests i altres accidents geogràfics configuren el característic paisatge baix-empordanès, banyat per la Costa Brava i presidit per la plana de l'Empordà, on es localitzen gran part dels camps de conreu. A la comarca hi ha un total de 7 espais naturals protegits; quatre d'aquests espais combinen protecció marítima i terrestre (massís de les Cadiretes, Castell-Cap Roig, muntanyes de Begur i, finalment, el Montgrí, les illes Medes i el baix Ter), dos són de caràcter fluvial (Riberes del Baix Ter i Illa de Canet) i un, el que ocupa més extensió, és de caràcter forestal (les Gavarres). L'existència d'aquests espais naturals es pot entendre, no només com un element a preservar, sinó també com un important recurs per atraure el turisme actiu i de natura.

Font: Les Illes Medes. Fons CCBE.

En una radiografia econòmica i social del Baix Empordà, s'observa que el PIB de la comarca l'any 2018, última dada publicada per l'IDESCAT, era de 3.058,2 milions d'€, mentre que el VAB del mateix any era de 2.798,2 milions d'€. Tenint en compte aquestes macromagnituds, es pot afirmar que l'estructura econòmica del Baix Empordà destaca pel predomini del sector serveis, el qual representava el 77,11 % del total del VAB d'aquell any. A més, i segons dades de 2020 obtingudes de l'Observatori del Turisme, el sector serveis també és el que genera més llocs de treball a la comarca, representant un 74,11 %, entre afiliacions al règim general i afiliacions al règim d'autònoms. Més de la meitat dels llocs de treball del Baix Empordà són ocupats en activitats com l'hoteleria, el comerç, la construcció, les activitats immobiliàries i els serveis de distribució, totes elles molt influenciades pel turisme, especialment focalitzat als principals nuclis costaners.

Pel que fa a la resta de l'estructura econòmica del Baix Empordà, l'agricultura, amb el predomini del conreu de secà, farratges i cereals, i del regadiu de productes d'horta, representava el 2,39 % del total del VAB del Baix Empordà de l'any 2018. Quant al sector de la pesca, els principals ports pesquers s'ubiquen a Sant Feliu de Guíxols i a Palamós, i sumen 1,7 milions d'€ que representen un 14,13 % sobre el total de vendes realitzades l'any 2020 en ports de la Generalitat. Cal destacar que la construcció és un sector que està tornant a créixer des de la crisi econòmica (12,24 % del total del VAB del 2018), tot i que se situa encara en valors molt inferiors als del 2008, mentre que un altre tret que caracteritza el Baix Empordà, pel que fa a la seva especialització econòmica i, en conseqüència, territorial, és el poc pes que té l'activitat industrial, que representa només el 8,26 % del VAB del Baix Empordà (any 2018).

El turisme és actualment el motor econòmic de la comarca. Entre els llocs de treball del sector serveis, aquelles activitats vinculades al turisme són les que destaquen sobre la resta, mostrant així el Baix Empordà com una comarca turística. Segons la Diagnosi territorial del Baix Empordà publicada l'any 2018 pel Consell Comarcal del Baix Empordà "l'hostaleria és el sector que més influeix a l'economia, ja que és la que ocupa més persones, a més que, per la seva importància, és la que més influeix en l'estacionalitat de l'activitat econòmica comarcal". Cal remarcar també que, des del 2009, a cada any que passa, la distància entre el pic d'activitat (estival) i la vall (hivernal) augmenta, i passa d'una amplitud diferencial de 4.500 llocs de treball l'any 2009, a prop de 8.000 llocs de treball el 2017. També s'ha de mencionar que el model turístic de la comarca pel que fa a l'allotjament, està actualment molt sustentat en les modalitats de càmping i d'habitatges d'ús turístic que, entre totes dues tipologies, ocupen gairebé sempre una proporció superior al 75 % de les places turístiques d'allotjament als municipis litorals, que són alhora els que acaparen la major part de l'activitat turística. A més, el territori té una forta tendència a la segona residència (el 42,19 % del total d'habitatges al Baix Empordà són considerats secundaris, segons dades de l'IDESCAT de l'any 2011), fet que contribueix a fer que els períodes estivals dupliquin i tripliquin la població resident en certs municipis, especialment els ubicats al litoral.

En línies generals, s'ha de destacar el desequilibri existent en l'oferta d'allotjament entre els municipis litorals i els ubicats a l'interior, marcant així la clara influència del turisme de costa. Aquí, la majoria de les places d'allotjament són de càmpings i d'habitatges d'ús turístic, en canvi a l'interior, predomina l'oferta de turisme rural, malgrat que comencen a localitzar-se altres modalitats més comunes a la costa, com ara hotels i càmpings.

Municipi, Habitants 2020, Places d'allotjament turístic 2020*

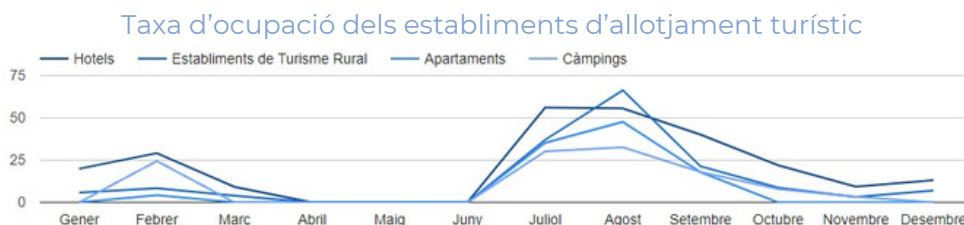
Albons 759 95	Garrigoles 167 9	St Feliu de Guíxols 22097 2560
Begur 3891 2463	Gualta 402 189	Sta Cristina d'Aro 5287 4540
Bellcaire d'Empordà 678 -	Jafre 387 -	Serra de Daró 222 28
La Bisbal d'Empordà 11159 145	Mont-ras 1680 1608	La Tallada d'Empordà 454 -
Calonge i Sant Antoni 11331 11370	Palafrugell 23244 4481	Torrent 164 76
Castell - Platja d'Aro 11030 15525	Palamós 18135 6017	Torroella de Montgrí 11836 16788
Colomers 174 -	Palau-sator 310 96	Ullastret 1177 12
Corçà 1268 72	Pals 2395 8437	Ullà 274 23
Cruïlles, Monells i St Sadurní de l'Heura 1270 160	Parlavà 391 42	Ultramort 225 161
Foixà 303 -	La Pera 435 41	Vall-llobrega 897 657
Fontanilles 146 87	Regencós 276 32	Verges 1169 55
Forallac 1695 213	Rupià 273 14	Vilopriu 204 34

*Les places d'allotjament turístic comptabilitzades són relatives a hotels, càmpings i establiments de turisme rural.

Impacte del turisme al territori

A continuació s'analitza com l'activitat turística es desenvolupa a la comarca del Baix Empordà des de la perspectiva econòmica, destacant la rellevància d'aquesta indústria en l'economia del territori. L'anàlisi també pren la temporalitat com un factor clau per detectar possibles variacions i tendències.

La taxa d'ocupació dels allotjaments turístics, tenint en compte hotels, càmpings, apartaments turístics i establiments de turisme rural, mostra clarament l'afectació que la pandèmia propagada per la COVID-19 va tenir en el sector turístic, ja que si els primers mesos de l'any el comportament era similar al de l'any anterior, a partir del mes de març s'observa com l'activitat turística comença a disminuir estrepitosament, sent nul·la els mesos d'abril, maig i juny. Per la resta de l'any, els valors mostren una corba habitual, amb major incidència els mesos d'estiu i una clara disminució a partir de l'octubre, malgrat que els valors són significativament inferiors. Si l'any 2019, el pic d'activitat se situava, aproximadament, al 90 % de taxa d'ocupació, per l'any 2020 ronda el 65 %.

Malgrat que aquest patró es va repetir per a totes les tipologies d'allotjament analitzades, s'observa un lleuger canvi de comportament entre els turistes, d'abans i després d'esclatar la pandèmia. Si el mes de febrer de 2020 la mitjana de la taxa d'ocupació era superior en hotels i càmpings, el mes d'agost, van ser els establiments de turisme rural els que van mostrar una major mitjana, uns valors que mostren la predisposició dels turistes a escollir allotjaments individuals i allunyats de les aglomeracions. Cal mencionar que aquests resultats són una aproximació a la realitat territorial, ja que per a alguns mesos i/o tipologies d'allotjament no s'han obtingut suficients dades per a garantir-ne la representativitat.

ESTACIONALITAT

En aquesta mateixa línia, les dades relatives al volum mensual d'escombraries generades arreu de la comarca també mostren l'afectació provocada per la COVID-19, ja que els volums recollits l'any 2020 són inferiors en quantitat als de l'any 2019, fent palesa la falta d'activitat del sector turístic. Així, la diferència de residus recollits a l'agost (11.277 tones) i a l'abril (4.746 tones), és del 138 %, una dada considerablement superior a l'obtinguda l'any 2019, quan va ser del 109 %, entre els mesos d'agost i febrer. Precisament, és curiós destacar que el mes amb menys residus recollits l'any 2020 sigui abril, quan aquest acostuma a ser un dels mesos que més volum de residus genera, coincidint amb el període vacacional de setmana santa.

VALOR AFEGIT BRUT

El VAB turístic de l'any 2020 va ser de 680,4 milions d'€, un valor inferior a les xifres assolides l'any 2019 (718,6 milions d'€), conseqüència de la greu situació econòmica que ha propiciat la COVID-19. En dades generals, el VAB del sector Serveis de l'any 2018* (última dada disponible) era de 2.157,7 milions d'€, representant el 77,11 % del VAB total del Baix Empordà, seguit de la Construcció (12 %), la Indústria (8 %) i l'Agricultura (2 %). Fent una aproximació, el VAB turístic del Baix Empordà representa l'any 2020 el 24,32 % del VAB total, una xifra inferior a l'obtinguda anteriorment, però que segueix estant molt per sobre dels altres grans sectors econòmics.

TAXA TURÍSTICA

La taxa turística recaptada al Baix Empordà, des d'octubre de 2019 fins a setembre de 2020, va ser de 1.220.654,94 €, un import considerablement inferior a la taxa turística recaptada l'any anterior (2.697.989,06 €), mostrant doncs una caiguda del -54,76 %. És important destacar que la recaptació del Baix Empordà representa el 32,25 % del total de taxa turística de la província de Girona, sent la comarca amb més ingressos generats per aquesta taxa.

32,25 %
DEL TOTAL DE LA TAXA
TURÍSTICA DE LA PROVÍNCIA DE
GIRONA

OCUPACIÓ I MERCAT LABORAL

El 23,39 % de les persones ocupades al Baix Empordà, tant assalariades com autònomes, treballaven en el sector turístic, un valor que disminueix en comparació a l'any anterior (24,89 %), com també ho fan els resultats obtinguts a Catalunya; si l'any 2019 el sector turístic representava el 13,5 % del total d'ocupats, l'any 2020 aquest valor és del 12,3 %**. Malgrat que la COVID-19 ha fet disminuir aquests resultats, els valors obtinguts continuen demostrant la important dependència que la comarca té envers l'activitat turística per al desenvolupament econòmic del territori.

D'altra banda, les principals feines de treball que van ser demandades l'any 2020 van ser aquelles vinculades a Comerç a l'engròs i al detall (15,62 %), a Activitats administratives (13,62 %) i a Cuina i restauració (11 %), resultats que coincideixen amb els principals llocs vacants que les empreses volen cobrir: Cuina i restauració (22,06 %), Comerç a l'engròs i al detall (12,79 %) i Activitats administratives (8,38 %)**.

Si comparem els resultats amb els de l'any anterior, observem que es modifiquen els percentatges de les categories, tot i que les tres més escollides, tant per buscar feina com per cobrir vacants, es mantenen. Pel que fa a les tasques relacionades amb Hoteleria i allotjament, aquestes representen el 4,45 % de les demandes de feina, mentre que quant a vacants ofertes, representen el 5,30 %, amb uns valors molt similars als obtinguts l'any 2019.

Àmbits
d'ocupació
demandats

Comerç a l'engròs i al detall	15,62 %
Activitats administratives	13,62 %
Cuina i restauració	11 %
Logística i transport	5,78 %
Activitats de neteja	5,38 %
Construcció i manteniment	4,69 %
Activitats d'esports, oci i lleure	4,46 %
Hoteleria i allotjament	4,45 %
Oficis i serveis a la llar	4,09 %
Assistència a domicili	3,29 %

Àmbits
de treball
oferts

Cuina i restauració	22,06 %
Comerç a l'engròs i al detall	12,79 %
Activitats administratives	8,38 %
Hoteleria i allotjament	5,30 %
Construcció i manteniment	5,06 %
Oficis i serveis a la llar	4,51 %
Activitats d'esports, oci i lleure	4,26 %
Logística i transport	4,21 %
Activitats sanitàries	4,16 %
Assistència a domicili	3,72 %

*Font: IDESCAT.

**Font: Observatori del Treball i Model Productiu.

***Font: Àrea de Promoció Econòmica del CCBE

DESPESA TURÍSTICA*

La despesa turística generada al Baix Empordà l'any 2020 va ser de 281,9 milions d'€, una xifra que cau un -40,76 % respecta la despesa turística del 2019, quan es va arribar als 475,9 milions d'€.

En una anàlisi més detallada, s'observa com la caiguda de despesa turística és més acusada pel turisme internacional, que cau un -58,68 %, generant un total de 122,1 milions d'€, mentre que la despesa turística domèstica cau només un -11,47 %, representant els 159,7 milions d'€ restants.

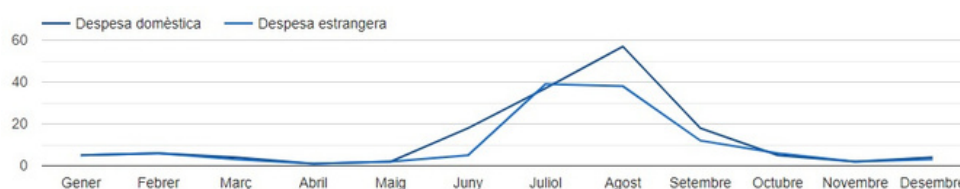
Si es té en compte la distribució de la despesa turística generada a la comarca al llarg de l'any, malgrat que els valors són inferiors als de l'any 2019, s'observa com la corba d'estacionalitat segueix el patró habitual de la destinació, amb un augment de l'activitat turística els mesos de juliol i agost. L'altre pic de despesa turística, habitual en el període de Setmana Santa, va quedar alterat per la situació sanitària provocada per la COVID-19, tal com es confirma en els mesos de març, abril i maig on la despesa turística cau estrepitosament. La despesa turística domèstica mostra una recuperació més acusada de cara al període estival, mentre que la despesa estrangera, com comentàvem, continua mostrant valors molt inferiors als usuls.

281,9 milions d'€

DE DESPESA TURÍSTICA AL

BAIX EMPORDÀ

Evolució mensual de la despesa turística

Quant a la distribució de la despesa turística segons sectors d'activitat, la restauració representa un 22,71 % del total de despesa domèstica i estrangera generada l'any 2020, mentre que l'alimentació suposa el 21,81 % i l'allotjament el 14,10 %. Aquests resultats segueixen els valors assolits per l'any 2019, malgrat que augmenten els pesos percentuals de la restauració i l'alimentació, en contraposició a l'allotjament, que mostra una lleugera caiguda percentual. Aquests canvis de tendència es deuen a la caiguda del turisme estranger aquest any 2020 a conseqüència de la pandèmia, i del comportament mostrat pel turisme de proximitat, propens a allotjar-se en segones residències, és a dir, a destinar menys despesa en l'allotjament i invertir-lo en restauració i/o alimentació.

Per altra banda, en l'anàlisi de la despesa estrangera generada l'any 2020, França es manifesta com a principal mercat emissor en generar despesa turística al Baix Empordà, amb un percentatge del 47,30 %, seguit de molt lluny pels Països Baixos (13,90 %) i Bèlgica (8,30 %). El lideratge de França com a principal mercat emissor al Baix Empordà, s'accentua doncs l'any de la pandèmia respecte a l'any anterior, quan representava el 40,60 % de despesa turística generada, juntament amb els Països Baixos i el Regne Unit, que representaven el 15,50 % i el 8,30 %, respectivament.

FRANÇA
47,30 %

PAÏSOS BAIXOS
13,90 %

BÈLGICA
8,30 %

*Font: Caixabank. Hotels & Tourism.

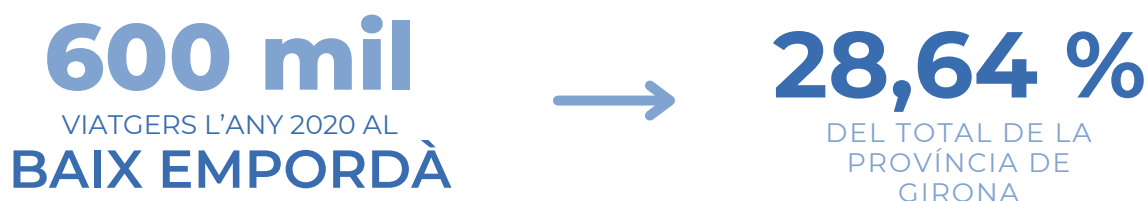
Activitat turística

Les dades que es presenten a continuació mostren una radiografia de l'oferta turística que existeix a la comarca, així com s'analitza quin és el perfil de la demanda turística que arriba i visita el Baix Empordà.

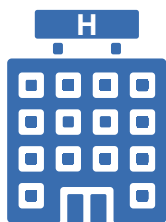
L'any 2020 el Baix Empordà va rebre 628.986 milers de viatgers que van generar un total de 2.204.727 milions de pernотacions entre hotels, càmpings i establiments de turisme rural. En comparació amb les dades obtingudes l'any anterior, i com era d'esperar, el nombre de viatgers ha disminuït en un -51,9 % (l'any 2019 es van rebre 1.307.699 milions de viatgers), mentre que les pernотacions mostren una caiguda del -60,83 % (l'any 2019 es van generar 5.628.260 milions de pernотacions).

Amb relació als resultats obtinguts per la resta de la província de Girona, els viatgers del Baix Empordà representen el 28,64 % del total (2,1 milions de viatgers), mentre que les pernотacions representen el 33,38 % (6,6 milions de pernотacions). En ambdós casos, la representació del Baix Empordà sobre el total de demanda turística rebuda a la província augmenta en 5 punts percentuals, aproximadament. Aquest fet ha estat propiciat per la COVID-19, ja que malgrat que la comarca ha patit també la caiguda de visitants i pernотacions, gràcies a la gran especialització pel turisme de proximitat, no s'ha vist tan afectada per la disminució del turisme estranger.

D'altra banda, l'oferta d'allotjament turístic al Baix Empordà per l'any 2020 es manté en valors similars a l'any anterior, amb un total de 76.030 places, tenint en compte hotels (205 establiments i 15.745 places), càmpings (43 establiments i 59.318 places) i allotjaments de turisme rural (111 establiments i 967 places)*. Tanmateix, aquests resultats són lleugerament inferiors en el cas dels càmpings, que disminueixen en nombre de places un -2,99 %, a favor de l'augment de places en hotels i establiments de turisme rural, un 0,79 % i un 2,87 %, respectivament.

76.030 places

205 ESTABLIMENTS
15.745 PLACES

43 ESTABLIMENTS
59.318 PLACES

111 ESTABLIMENTS
967 PLACES

*Font: Diputació de Girona (XIFRA) a través de IDESCAT i INE (Enquesta d'ocupació).

Perfil del visitant

Segons les dades mostrades en l'Observatori del Turisme del Baix Empordà per a l'any 2020, el perfil del visitant que viatja al Baix Empordà destaca per ser, en més d'un 70 % del total de la mostra, d'edat mitjana-alta, atès que un 48,91 % de les persones enquestades tenen entre 36 i 55 anys, mentre que un 30,71 % tenen entre 56 i 70 anys. Aquests resultats, malgrat que són similars als obtinguts l'any anterior, mostren uns percentatges més elevats, el que denota un perfil de turista d'edat més avançada.

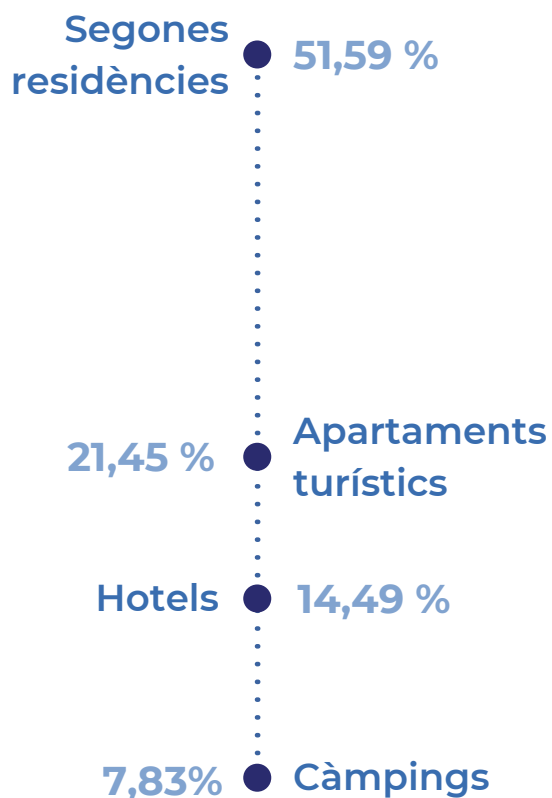
PERFIL D'EDAT
MITJANA-ALTA

El Baix Empordà destaca per ser una destinació amb un alt grau de fidelització, ja que el 94,20 % de les persones enquestades assegura haver estat en altres ocasions al Baix Empordà, uns resultats que s'han accentuat a conseqüència de la COVID-19, atès que només un 5,80 % dels turistes manifesta ser la primera vegada que visiten el territori. Pel que fa als turistes que repeteixen la seva visita, gairebé el 50 % del total de la mostra assegura visitar el Baix Empordà cada any (un 40,61 % entre juny i setembre i un 7,73 % la resta de l'any). És interessant destacar que el 36,74 % del total de les persones enquestades assegura que ha estat a la destinació d'altres vegades en els darrers cinc anys, fet que reafirma aquesta tendència dels visitants del Baix Empordà a repetir la seva visita a la destinació.

On s'observa un major canvi de comportament entre els turistes que van visitar el Baix Empordà l'any 2020 és en la durada de l'estada, perquè malgrat que la majoria indiquen estar-se a la destinació entre 2 i 7 dies, amb un percentatge del 29,41 %, aquest valor disminueix considerablement respecte a l'any anterior, a favor d'aquells visitants que assegurin estar-s'hi més de 30 dies (27,17 %).

Aquest canvi de tendència té lògica si s'analitzen les principals tipologies d'allotjament escollides pels turistes, ja que el 51,59 % de les persones enquestades indica estar-se en segones residències, fet que propicia estades més llargues. En percentatges molt inferiors, les altres tipologies d'allotjament escollides per quedar-se a dormir al Baix Empordà són els apartaments turístics llogats (HUTS), en un 21,45 %, i els hotels, en un 14,49 %.

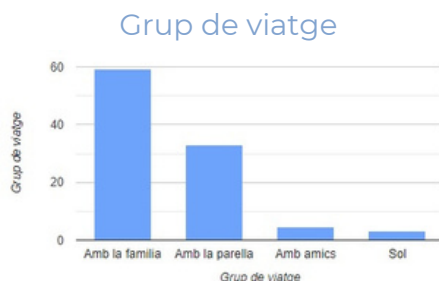
Segons els resultats, i com sembla lògic, aquells visitants que s'allotgen en hotels o en establiments de turisme rural tendeixen a realitzar estades turístiques més curtes (entre 2 i 7 dies), mentre que els que s'allotgen en apartaments turístics tendeixen a allargar l'estada (entre 8 i 15 dies). La durada de l'estada en segones residències varia, però a diferència de l'any passat, quan destacaven les estades d'entre 2 i 7 dies, enguany la tendència és a realitzar estades de més de 30 dies.

Seguint els patrons de comportament d'altres anys, el turista que visita el Baix Empordà ho fa en família (59,22 % de la mostra), seguit dels que ho fan en parella (32,96 %), fet que remarca el caràcter familiar de la destinació.

Les principals motivacions per visitar el Baix Empordà són l'oferta de turisme actiu, essent aquesta la principal consulta que els turistes fan a les oficines de turisme (29 %), seguida de l'oferta de turisme cultural (23 %).

També és important destacar que, entre els principals recursos turístics que les persones enquestades han visitat o tenen intenció de visitar, hi ha destinacions com Pals i Peratallada, localitats amb una important oferta cultural, molt vinculada als seus nuclis històrics. D'altres recursos també habituals entre els visitants són municipis turístics amb una oferta més variada, com ara Begur, Palamós o Calella de Palafrugell.

Principals recursos turístics amb intenció de visitar

Pals - Pals	54
Forallac - Peratallada	44
Begur - Begur	28
Altres de la comarca	27
Palamós - Palamós	25
Altres fora de la comarca	24
Palafrugell - Calella de Palafrugell	22
Palafrugell - Palafrugell	22
Platges	16
La Bisbal d'Empordà - La Bisbal d'Empordà	16

MERCATS EMISSORS

El principal vehicle que els turistes utilitzen per arribar al Baix Empordà és el vehicle propi, en un percentatge del 91,97 % sobre el total de la mostra, una xifra que corrobora els resultats obtinguts quant a mercats emissors, ja que la proximitat geogràfica és un tret característic de la destinació.

L'any 2020, el mercat català es consolida com a principal mercat emissor al Baix Empordà en un percentatge de representativitat del 73,10 % sobre el total de visitants, quan l'any 2019 els catalans van representar el 41,97 %. Aquestes xifres coincideixen amb la tendència de comportament mostrada en el sector turístic l'any 2020, caracteritzada per l'increment del turisme de proximitat que va generar la COVID-19. Pel que fa a la resta de mercats emissors, es mantenen els turistes francesos (12,77 %) i els provinents de la resta de l'Estat Espanyol (3,26 %) en segona i tercera posició respectivament, tot i que la seva representativitat cau en valor percentual respecte l'any anterior (que era del 23,32 % i del 8,03 %, respectivament).

91,97 %

UTILITZEN EL VEHICLE PROPÍ
PER ARRIBAR AL

BAIX EMPORDÀ

CATALUNYA

73,10 %

BÈLGICA

2,99 %

FRANÇA

12,77 %

ALEMANYA

2,45 %

ESPANYA

3,26 %

PAÏSOS BAIXOS

2,17 %

Sostenibilitat del Baix Empordà

A continuació, es presenta una anàlisi de la sostenibilitat aplicada al sector turístic, amb l'objectiu de conèixer com evoluciona el desenvolupament d'aquesta indústria a la comarca. Aquesta anàlisi s'ha realitzat mitjançant l'adaptació i compliment dels indicadors ETIS (*European Tourism Indicators System*).

L'any 2020, el gènere de contractació laboral en allotjaments turístics va ser major en el cas de les dones, amb un 56,88 % de la mostra, mentre que la contractació d'homes va representar el 43,13 % restant. Pel que fa a la tipologia d'ocupació, és important destacar que d'entre les empreses enquestades s'indica que el 30,30 % dels llocs de treball van ser estacionals, una xifra similar a l'obtinguda l'any anterior (27,30 %).

Quant a mesures i iniciatives sostenibles, els allotjaments turístics de la comarca mostren una gran conscienciació en accions com el reciclatge de residus o la reducció del consum energètic, amb uns percentatges de participació que superen el 80 % en ambdós casos. D'altra banda, es mostra un menor compromís en la utilització d'aigua reciclada o reutilitzada i és important mencionar que cap empresa d'allotjament turístic que ha participat de l'enquesta ha esmentat implantar accions d'estalvi en el consum d'aigua. A més, el 33,30 % de menjars, begudes, béns i serveis que es van oferir l'any 2020 entre les empreses que van participar en l'enquesta van ser produïts localment, una xifra que disminueix en comparació a l'obtinguda l'any 2019 (40,50 %).

33,30 %

DE MENJARS, BEGODES, BENS I
SERVEIS VAN SER PRODUÏTS

LOCALMENT

Quant a l'anàlisi del litoral baix-empordanès, el 42 % de les platges gaudeixen de bandera blava, mentre que la qualitat de les aigües per a la temporada de bany de l'any 2020 va ser en un 97,22 % qualificada d'excel·lent, xifres que mantenen la tendència de l'any anterior.

En relació amb el trànsit marítim, entre els ports de l'Estartit, Palamós i Sant Feliu de Guíxols es van assolir un total de 21.291 passatgers l'any 2020, que únicament fan referència al tràfic local, on s'inclouen excursions marítimes. Aquest és un dels indicadors que mostra amb major contundència l'afectació que la COVID-19 ha tingut en el sector turístic, ja que els resultats no són comparables als de l'any 2019, on es parlava de 123.759 passatgers, dels quals un 43,79 % pertanyien al trànsit de creueristes. La pèrdua de trànsit marítim, doncs, és del -80 %, afectant especialment al sector dels creuers, que no mostra activitat al Baix Empordà l'any 2020.

42 %
DE LES PLATGES
GAUDEIXEN DE
**BANDERA
BLAVA**

97,22 %
AIGÜES DE BANY QUALIFICADES
EXCEL·LENT

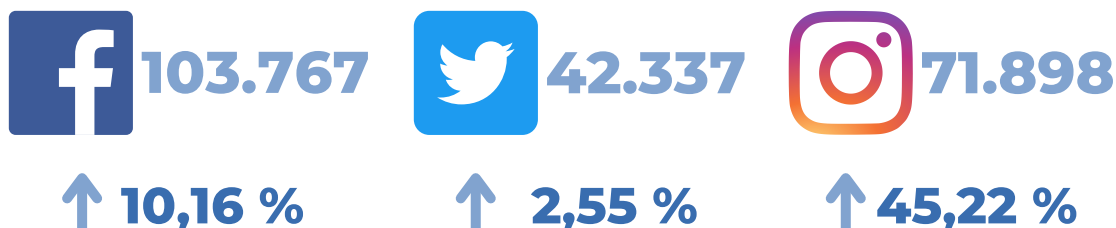

Identitat i reputació en línia

En aquest apartat s'analitzen els principals canals de comunicació i promoció en línia disponibles sobre la destinació del Baix Empordà, amb l'objectiu de conèixer el perfil, la valoració i les necessitats dels usuaris que interactuen amb la destinació a través de la xarxa.

AUDIÈNCIES DIRECTES A XARXES SOCIALS

L'any 2020, el nombre d'audiències directes assolit en les xarxes socials de Facebook, Twitter i Instagram del Baix Empordà, mostra un augment de seguidors general respecte a l'any anterior. Així, Facebook ha augmentat un 10,16 %, Twitter un 2,55 % i Instagram, la xarxa que presenta un major increment envers la resta, un 45,22 %. Tanmateix, si es tenen en compte els valors absoluts, Facebook és la xarxa social que més seguidors assoleix, arribant als 103.767, mentre que Instagram supera els 70.000 seguidors, deixant enrere Twitter amb poc més de 40.000 seguidors.

TURISME ACTIU

A través de les descàrregues realitzades l'any 2020 pels usuaris de la plataforma de Wikiloc, es percep que hi ha una tendència creixent a l'ús de la bicicleta entre els visitants amb interès pel turisme actiu de la comarca, ja que entre les rutes més descarregades hi apareixen principalment rutes de BTT i cicloturisme.

RAONS PER VISITAR EL BAIX EMPORDÀ

Els principals valors recollits l'any 2020 pels quals els usuaris de la plataforma de Booking recomanaven visitar el Baix Empordà van ser Tranquil·litat, Relax i Paisatges repetint-se així els principals motius que els usuaris d'aquesta plataforma van manifestar l'any anterior. Els altres valors també força freqüentats són Passejar, Natura, Família, Menjar i Cultura.

Aquests motius, que coincideixen amb les raons manifestades anys anteriors, consoliden el Baix Empordà com una destinació ideal per gaudir d'unes vacances tranquil·les, destacant la singularitat dels seus paisatges i la seva oferta cultural i gastronòmica.

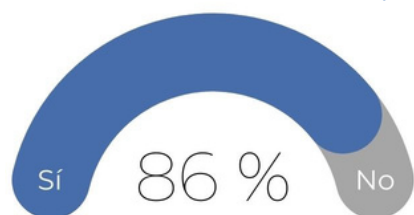
Valoració COVID-19

Amb motiu de la situació provocada per la COVID-19, per a l'any 2020 es va considerar adient afegir un seguit de preguntes a l'enquesta de destinació per conèixer l'opinió dels visitants respecte a les mesures adoptades al Baix Empordà i per saber si la situació sanitària els havia influenciat a l'hora de decidir visitar la destinació.

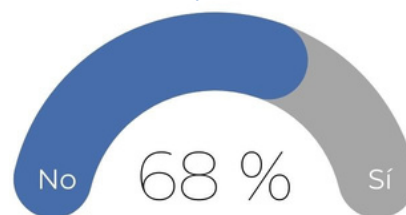
En aquest sentit, els resultats de les enquestes mostren que els visitants tenen la percepció que les mesures implantades en prevenció de la COVID-19 van ser les adequades i asseguren, majoritàriament, que la situació sanitària no els va influenciar en la seva decisió de visitar la destinació.

Entrant en més detall en l'anàlisi de les respostes, observem com a la pregunta "Considera que les mesures adoptades per la destinació, amb relació a la COVID-19, han estat les adequades?" el 85,91 % de les persones enquestades van respondre que sí i el 11,68 % van respondre que no, mentre que a la pregunta "La situació provocada per la COVID-19 l'han influenciat/da a l'hora de decidir visitar el Baix Empordà?" el 68,04 % de les persones enquestades va assenyalar que no l'havia influenciat la situació sanitària i el 30,93 % restant va afirmar que sí que l'havia condicionat.

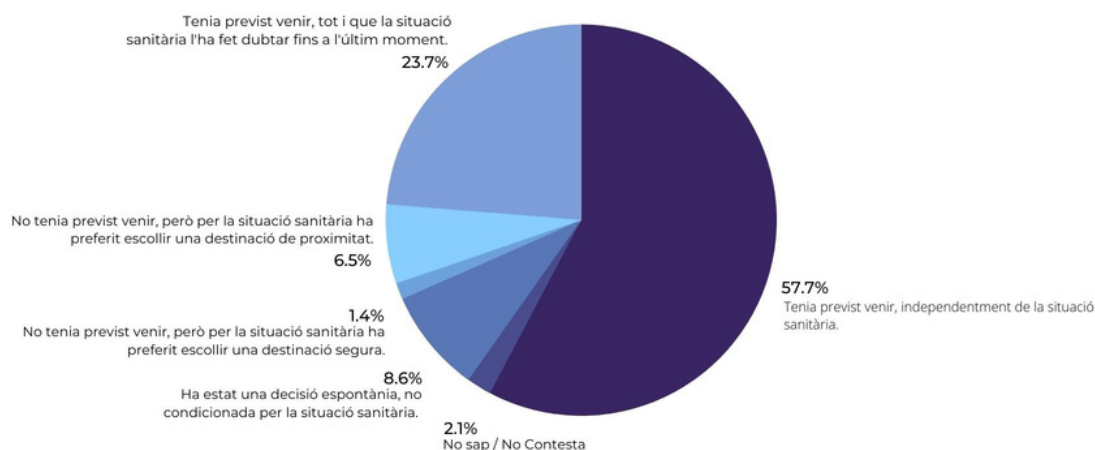
Valoració de les mesures adoptades

Afectació en la presa de decisions

Finalment, a la pregunta de quin havia estat el principal motiu per visitar la destinació, el 57,73 % de les persones enquestades van indicar que ja tenien intenció de venir, independentment de la situació sanitària, mentre que el 23,71 % van afirmar que, malgrat que tenien previst venir, la situació provocada per la COVID-19 els havia fet dubtar fins a l'últim moment. La resta de respostes, amb valors percentuals molt inferiors, fan referència a aquelles persones que van venir de manera espontània, sense estar condicionades per la situació sanitària (8,59 %), o aquelles que no tenien previst venir, però per la situació sanitària van preferir escollir una destinació de proximitat (6,53 %) o una destinació segura (1,37 %).

Àrea de Turisme Consell Comarcal del Baix Empordà

C. Tarongers, 12

17100 La Bisbal d'Empordà (Girona)

T. 972 64 23 10

turisme@baixemporda.cat

www.observatoriemporda.com

Diputació de Girona

**Generalitat
de Catalunya**

Aquesta acció està subvencionada pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i l'FSE en el marc dels Programes de suport al desenvolupament local.